

wit och med Mårt Kongl. Sigill
befråfta låtit. Stockholm i Råd-
Cammaren den 17. Septembris
1723.

FRIEDRICH.

196
Kongl. Maj:ts
Nådige

RESOLUTION

Öf
Söderfläring/

Öfwer
Samtelige Allmogens allmänne Bestvär/
Gifven på
Riksb:tagen i Stockholm
den 17. Septemb. Åhr 1723.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:ts
STOCKHOLM/ uti Kongl. Voltryckeriet/
hos JOHAN HENR. WERNER,
Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket. Åhr 1723.

Kongl. Maj:ts Nådige Resolution
och Förklaring / uppå de Allmåne Be-
svår / som Des: trogne Undersåtare samtel.
Rikssens plattskyldige Allmoge / i Sverige
och Finland / igenom sine til denne nu påstår-
ende Riksdagen utstickeade Fullmächtige / i un-
derdåninghet andraga låtit. Gifwen Stock-
holm i Rådskammaren den 17. Septemb. 1723.

I.

Kongl. Maj:tt Hafwer
Sig i nåder föredraga låtit de af Rikssens
merige Allmoge / i underdåninghet ingifne
allmåne besvår / därutimande först un-
derdångst anhålla / at Råntepersedlarne
til en wiss penninge-rånta och mærkgång i ond och god
tid / måge blifwa sammanslagne / på det Allmogen hå-
danester ei må blifwa twungen / efter Cronobettienternes
och Lönnings innehafvarnes egit godtyckio / råntepesed-
larne / antingen emot ovanlig och svår mærkgång at
lösä / eller dock astrand in natura, til långvägade aflag-
ne orter / med svåre förslor at framstappa; Och hafwer
Kongl. Maj:t här uppå Sig således i nåder welat för-
klara: At hwad Råntepersedlarnes sammanslände beträf-
far / Allmogen efter den Förordningen som om Räcken-
skaperne förförkande kommer at utgå / sig i underdåning-
het hafwer at rätta; För öfrigt finner Kongl. Maj:t Re-
glementer af åhr 1684. och Förordningarna så klare/rätt-
wise och til Allmogens Conservation inriktade / ac-

när dåröfwer noga hand hålls/ Allmogen ingen stålig
orsak hafwa kan sig at besvåra.

2.

Begläres at emedan Köparne i Städerna ei wilja återbetala den af Allmogen i Tullen erlagde accisen, det denne accis aldeles måtte upphållas/ och med des erläggande som för brukeligt varit förfaras. Kongl. Maj:tt ogissar aldeles och finner obilligt vara/ at accisen uti köpet skal inneslutas/ eller såljaren påtvingas/ och wil sådan Allmogen tilfogad oförräkt alfvärlden hådan efter hafwa förbudit/ samt låta des nädiga befallning til des Cammar och Commercie Collegier aga/ at innan nästa Ständernas sammankomst projektera en Förordning/ huru accisen icke af Säljaren/ utan af den som wahran köper och Consumerar, som i alla wälbestälte Riken brukeligt är/ måtte betalas; Imedertid/ på det Kongl. Maj:tt ingen stadelig förmindring uti Cronones Ingialder må lida/ wil Kongl. Maj:tt at efter 1664. åhrs Resolution förhållas skal/ så at Landtmannen må vara efterlåtit/ vid Tullportarne betala den Ordinaire Tullen/ så af Såd som af Bostapen/ färtiandes likväl dersammastådes pant för accisen, sedan må han til Torgs fara och sin wahra föryttra/ då köparen skal vara förpliktigad/ vid 30. Dal. Silf:ms wijte/ Landtmannen eller såljaren/ utan insagu och utan at beräkna något i köpet/ accisen at tillstålla; Men för all utrikes ifrån inkommande Spannemål och waror/ betalas accisen och tullen tillika/ efter den nu warande methode.

3.

Som Kongl. Maj:tt i näder förundt Officerarne de
dem anslagne Boställen sielive at bruka och bebo/
de

198

de ect för deras häfdande och vid urackt hållande åro an-
svarige; Så kan Kongl. Maj:tt intet finna/ med hvad fog
Allmogen kan begåra/ at Åboen af et slikt Boställe ei må
finna uppsäjas; icke heller finner Kongl. Maj:tt de of All-
mogen andragne stål/ af den wickt/ at i anseende däraf/
Dispositionen öfver de hemman/ som Officerarne til Bo-
ställen åro anslagne/ dem må betagas.

4.

Ne de som hafwa fådt benädning eller förlåning på
Crono-hemman/ böra nojha sig med den af hemma-
net gående ränta/ och intet intränga sig i husen hos bon-
den/ det finner Kongl. Maj:tt aldeles billigt och Förord-
ningarne liknätigt.

5.

Mad Allmogens underdårige ansökning angör/ at
Åboerne på de Cronohemman/ som Militär- och
Land stats betiente på lön kunna vara anslagne/ såsom
och Präste annex hemman/ månge vara närmast efter
ståligt wärde/ at lösa Skatträttigheterne deraf; Så e-
medan om Skatträttigheterne lösn/ och huru der med
förhållas skal/ Kongl. Maj:ts nädige Förordning kom-
mer särstilt at utgå; Ty hafwer Allmogen at ställa sig
den til underdårig efterlefnad.

6.

Mad Soldaternes släpländer anzår/ för hvilkas an-
ställande Allmogen i underdårighet anhåller/ at be-
frijas/ Så wil Kongl. Maj:tt i näder/ at det förblifwer
wid de med hvar ort upprättade Contracter.

A 3

7. På

7.

Ah hvard satt 14. ore Söls:ts Försläckings sedlarne / för
ah hvilka Allmogen begär betalning / skola indragas/
der om år uti Reglementet för Ständernes Contoir for-
ordnat; Men at Crono-utskylde skola få betalas med de
samma / eller för dem Skatträttigheter inlösas / dertil kan
Kongl. Maj:t ingalunda vid Rikets närvarande tillstånd
gifwa des samtycke.

8.

Gifwer den underdålige ansökning Allmogen gör / at
förfullt inta til godo de i förfutna åren / för Cro-
noheimmans inlösen til Skatte utbetales 3. Dalers och 6. bres.
Mynteteken / vil Kongl. Maj:t Sig salunda i Måder utlä-
ta; At så wida mynteteken åro infatte uti wederbörande
Landt-Ränterien / innan den 23. April 1719. då devalva-
tionen stede / bora de til fullo antagas och i Skatteköp
vara gällande. Men sedan Reglementet för Ständer-
nas Contoir 1720. utfärdades / hwarutinnan stadgas /
at Skatträttigheter ei annorlunda än för gode penningar
köpas må / har ei annat än redbart mynt funnat va-
lidera.

9.

Kongl. Maj:t skulle i näder giärna se at Rikssens Allmo-
ge kunde blifwa hignad med betalning för de in-
quarteringar, giärder och skutsningar / hwarmed de wa-
rit besvärade; Men som inge medel / dertil åro at tilgå/
låter detta vid Rikssens närvarande tillstånd sig ei gjöra.
Härjämte kan Kongl. Maj:t ei förbigå / at med nädigt
berödn hämma der om / at Kopparbergs Län redan sada-
na fordringar til en mycket stor Summa sig bestigande/
aldeles ejsergisvit; Men skulle det besfinnas / at Allmo-
gen

gen ei nöttil de penninge-medel / som kunnas vara anord-
nade eller utsallne til deras betalning / utan of Cronobe-
tienterne innehåldne / då bora Landshöfdingarne med sör-
sta alswarsamhet iihålla wederbörande at förmåja All-
mogen.

10.

Gil Allmogens underdålige ansökning/ at Contractor-
ne, angående Knechte- och Båtmanshåller/ 1684. åhrs
Reglemente och den åhr 1685. der öfver gjorde Förklaring-
gen/ samt alle andre til Indelningsvårket hörande Reso-
lutioner och Förklaringar måge af Trycket utgå / och All-
mogen i hvarje Landsort tillräckliga exemplar däraf tildela-
las/ gifwer Kongl. Maj:t des nädige bifall/ och hafwer om
deras Tryckande redan fogat en nädig anstalt.

II.

Förfrågar sig Allmogen: huru wida Förmyndare / sotie
emottagit Barne-arf i redbare Sölvmynt / men
sederméra efter Högsdal. Kongl. Maj:ts Förordning det
måst omväxla och taga Mynteteken i stället / nu måge förf
full summa komma at vara ansvarige? Ehuruval Kongl.
Maj:t i näder finner / at en Förmyndare / som i följe af
Kongl. Förordningar / måst förvandla det redbare myntet
i mynteteken / ei dersöre kan vara ansvarig ; Docktiväl
som omständigheterne / vid hvar och ett särdeles mål kunn-
na vara åtskillige / ty finner Kongl. Maj:t i näder bäst /
at hvar och en af Allmogen / som finner orsak sig här-
öfwer at besvära / hos wederbörande domare sig der ent
angisfwer.

12.

En ytterligare förfrågan om det Barne-arf / som
i redbart mynt stådt i Kyreiorne och af privatis blif-
vit

wit uttagit / hvilken det skal betala / antingen den som
värlat sig til penningarna / för mynteteckn / eller den
som låtit få ut dem? finner Kongl. Maj:t af lika bestaf-
fenhet / och at för de många och åtskilliga omständig-
heter skul / som der vid kunna vara at i acht tagas / sā-
dane mål af wederbörande domare i orton båst kunna af-
göras.

13.

Derz iende Allmogens underdånlige anhållande / at se-
den Gud förlant den hugnliga Fiden / för hem-
mons Contributions afgiften / samt Durchtags-gårdens
och Fredshelpens widare erläggande förskonas. Så kun-
na De i underdånlighet trygga sig vid Kongl. Maj:tts nä-
digst gifne Försäkring och Regerings-Formen, at dem
inga slika afgifter / utan Rikssens Ständers wettak /
frija willia och samtycke skola påläggas.

14.

BOnfaller Allmogen i underdånlighet / at om icke alle
de under ofredstiden / af Kongl. Maj:t med Frä-
semän och andre Ståndspersoner stedde Byten / kunde gå
tilbakars / åtminstone nu och hådan efter sådane Byten
måge aldeles innehallas och förbiudas) samt Åberne så
länge de hemmanet väl sköta och utskylderne erläggia /
hemmanen orubbat få besittia. Som af uhrminnes ti-
der / forma Swea Konungar förunt Ridderstapet och Ad-
elen den forman at förbättra deras Säterier / medelst
Byten / af de dem läglige hemman / så kan så mycket min-
dre Kongl. Maj:t / en sådan af Ridderstapet välfångan
rärtighet forminsta / eller dem i någen måtto betaga /
som Kongl. Maj:t self derigenom skulle binda sig han-
dren / och ei få göra Byte med Ridderstapet och Adelen /
når

når til Kongsgårdar / Bergsbruk / Manufactur / och andre
wärck / någre lägenheiter kunde liggia / hvilke til sådane
wärcks upprättelse och förbättring skulle vara nödige och
oumgängelige / som härtills ofta stedt med Cronans stör-
sta mytta och förmån; dock höra inga byten / som hådan-
efter begjäres / emellan Riksdagarne fastställas / eller
någon immision deruti gifwas / utan lemnas til desse
Ständerne sielvisa komma tillsammian / och pröfvaat / om
wid ett sådant projecterat byte / Cronan kan vara ska-
delds eller ej / i hvilket senare fall det då ei tillåtas må.

15.

Kongl. Maj:t will i nåder låta i acht taga med Cro-
nohemman / som liggia under KongeLadugårdarne / at
med dem anten inga byten skola skee / eller ock ei andre hem-
man i wederlag tagas / än de som lika när eller närmare
til samma Kongsgårdar kunna vara belägne / på det
de öfrige ei med dagswärcken för mycket må betungas: wa-
randes ock Kongl. Maj:t i nåder benägen / at utur Cam-
mar Collegio, Arrendatorerne Jordeböcker må medde-
las / på alt hwad de Kongsgårdarne underlagde hem-
man åro skyldige at erläggia / hvor igenom Arrendato-
rerne tilsfälle må betagas / något hemman at betunga /
öfver det medräffa utgjöras bör / samt at af bemälte Col-
legio ett wist pris sättes på de dagswärcken / som in na-
tura ei åro nödige at prästeras.

16.

Allmogens underdånlige anhållan / om Jordresning/
wil Kongl. Maj:t således i nåder bewillia / at de
oindelte Cronobönder / som för hemmanens ringhet skul
behöfva formedling / höra få rfnung och stattläggning /
efter

efter methoden, när de hos Landshöfdingen i orten der om giöra ansökning; hviröfwer sederméra Vårt Sammar Collegium, sedan saken ifrån orten inkommit/ skal innom 6. månaders tid/ Resolution meddela/ i annor händelse åger Landshöfdingen låta Åboen niuta förmelningen til godo. Men hwad de i Finland/ Skåne och uppå flere orter uti ödesmål råkade hemman beträffar/ så kan Kongl. Maj:t ingen resning derå tillåta/ innan de til deras upprättelse/ dem bewilliade frihets åhr til ända lüpít och hemmanen komma någorlunda uti bruk och stånd vara återbrakte.

17.

HWad Allmogen/ angående noga handhafwande af 1664. åhrs Gästgifware ordning och särdeles den 13. 14. och 15. f. i underdåmighet anhåller/ der til gifwer Kongl. Maj:t des nädige bisall; och förmunner Kongl. Maj:t med särdeles mihöje/ at Allmogen/ oaktadt de medelst förre Riksdags Resolutioner alswarligten stälte ordres, ännu skal hafwa orsak at klaga; willandes Kongl. Maj:t här medelst ytterligare/ alle wederbörande på det alswarligaste hafwa påminnt och strängeligen anbefalt/ öfwer bemelte förordning/ en noga upscit och alswarsam hand at hålla.

18.

AT Lättingar och Inhysseshion i landet ej må sidas/ der om är stadgat uti den nu utgångne Tienstehions ordningen klart och tydeligen/ warandes Kongl. Maj:ts nädigste willia och befaling/ at wederbörande Lands- höfdingar/ om berörde Förordnings handhafwande och efterlefnad/ alswarsamt inseende hafwa.

19. All-

19.

Allmogens underdåmige ansökning/ at alle Giärnings- man/ Jordgåande/ Post- och Sochne-Soldater/ må ifrån Soldate tiensten lösgifwas/ wil Kongl. Maj:t/ efter sin wid förra Riksdagen meddelte nädige Resolution, låta winna wärckställighet och fallbordan, Jordens ful afgår Kongl. Maj:ts bref och befaling til des Krizs-Collegium, at efter den inhämprade kundskopen utur Lands-orterne em alle sådane/ sem wärkeligen äga hemmans bruk och derwid äro omistlige/ fogga den anstalt/ at de utur fri- tiensten komma dimitteras och lösgifwas; börandes bemelte Collegium tillika gifwa förslag/ huru denne ofgång hos de wärflade Regementer/ anten igenom någon del af det Swenska til Finland öfvergångne manskaper/ eller elliest til Rikets tinst för- mår ersättias.

20.

AT Ryttare/ Soldater och Våtsmän när de äro hemma i landet/ selsfwe höra efter Förordningarnie wid mackt hålla de boställen eller stugur som Rusthållarne och Rotebonderne åt dem upbygt/ samt selsfwe upkiöra och bruka de der wid belägne åkrar och täppor/ sådant finner Kongl. Maj:t/ igenom de 1693. och 1719. der å gifne nädige Resolutioner städfast/ wid hvilka och Kongl. Maj:t Allmogen i näder wil bibehålla; Dock at sådane corp och stugur upbygde och i godt stück/ Ryttarne/ Soldaterne och Våtsmännerne/ i händer ställas/ Hafwandes för öfrigt Ryttarne/ Soldaterne och Våtsmännerne/ enår de til sine åkrars och täppors upkiörande af Rusthållarne och Rotebonderne wilja niuta någon hælp och handräckning/ med dem deröfwer at öfwerens komma/ som de båst finna.

B 2

21. All-

21.

Gående den klagan at Regements-skifvarne emot Förordningarne påläggia Ryttare - Soldater - och Västmans-torp Tjonde / så hafwer Allmogen å de orter / der sadant förelipit / at angiswa sig hos Landshöfdingen / hvilken sadant missbruk strart hafwer at rätta / och tillika tilse / at den brottslige tilbörigen må nápst och osfras / sad blifwa.

22.

GWad Allmogens underdålige begiärar / at Indelningssväret intet bör rubbas eller ändras / angår / så lärer Kongl. Maj:ts sifva hålla hand der öfwer / at Kongl. Maj:ts och Rikets säkerhet / i detta angelägna mål / blifver i akt tagen efter Regerings-Formens 25. §.

23.

Gående den begiärar / det Säte och Ladugårdarne / samt Frälse-hemman och Prästegårdarne vid på-kommande Krig / med Crono - och Skattebönder måge utgiöra lika gårdar och skutsningar ; så wil Kongl. Maj:tt hafwa Allmogen förviist til 8. och 9. §. af Resolutionen på deras allmänne besvär 1720. / som de hafwa at ställa sig til hörsam rättelse och estierlefniad.

24.

Gående of Rikshållarnes underdålige ansökning / att för reverse medlens Disposition, en nöijaktig säkerhet må ställas ; så kommer vid denna Riksdagen ängående Reserve och Besparings-Cassor, ett särskilt Reglemente at utgå / der uinman om bemälte medels uppböro / Disposition och beräkning / til wederbörandes nöijaktige säkerhet skal stadgat blifwa.

25. Kongl-

25.

Kongl. Maj:tt förnimmar med misnöje det ofog / som Allmogen af Under-Officerare vid monderings visiterande, med våldgiästningar tilsfogas / och låter miderföre til hämnande af alt sadant / utgå et Reglemente här om / som wederbörande hafwa at ställa sig til underdålig estierlefniad.

26.

GWid Allmogens ansökning angår / om längre Termen, til Rustningshästarnes anställande / så hafwer Allmogen at rätta sig efter de Reglementer och Förordningar / som redan här om gjorde aro och hådan efter giöras kunn.

27.

Den underdålige ansökning som giöres om betalning / för de utsatte Tre-Fyra och Femmånnings Regementerne / måste för tidernes svårighet stul lämmas til Rikets bättre tilstånd.

28.

Kongl. Maj:tt hafwer uppå Allmogens underdålige föreställning vid senaste Riksdag / infordrat dess Cammar-Collegii underdålige betänckande om Crono- och Kyrkoijondens löfande / med 3. dal. Sölf:mitt tunnan / i ond och god tid / och wil i nåder Sig deröfwer således urlåta : at såsom all Kyrko- och Cronoijonde / är til vissa stater anslagen / så förhållas dermed efter 1684. åhrs Reglemente och 1685. åhrs Förklaring / samt flere derom gjorde Förordningar ; men hvad til de gemenes underhåld i Gvarnizonerne anordnat är / det lärer Allmogen sifva finna / vara så mycket mera omisteligt för Gvarnizonernes h:hof / som samma ända inet på längtnär tilräcker/

B 3

räcker / utan ett ansenitgit tillidpas måtte; dock om Allmogen wil så mycket betala för den del de utgöra böra / at annan Spannemål der Gvarnizonen ligger uppköpas kan / så blifver dem sådant bevälliat / allenoit at medlen så tidigt erlägas / at spannemålen i rätan tid / der före uppköpas kan / så at Gvarnizonen ei hider derigenom någon brist. Skulle någon Spannemål öfverstulta stater och förordningar / så skal Allmogen varna närmast / den at Socknetals/ efter marctgången få inlösa.

29.

Kongl. Maj:tt förmunner med missnöje / at Allmogen skal härska ursak at flagga / det dem uti mått och wicket skolat sse föruår: och som nu wid Riksdagen en Förordning om mått och wicket uppsatt / samt all god anstalt gjord warde / til att missbruks hämmande / så formodar Kongl. Maj:tt at Allmogen salunda kan ställas flagelds.

30.

MEd upvorden af Lagmans och Håradshöfdings Råtan / samt Tingsgiästnings- och Sakörs pennigarne / finner Kongl. Maj:tt i näder godi / at det förblifwer wid den deröfwer gjorde Förordning af den 6. Julii 1720. Dereft tydeligen städgat finnes / at Landshöfdingarne och andre Executions beriente sig icke böra undanträda / at biträda dem af Justitiæ- staten, med behörig handräkning / när så påfordras / til desse medels ofelbara indrifswande.

31.

Allmogens påstående / at Adelen med deras Rå- och Adörs-torpare / såsom och Kyrkioherdarne må påläggas / at betala Lagmans / Håradshöfdings- och Tings-

Tingsgiästnings penningar / finner Kongl. Maj:tt stri-
dande emot välfångne Privilegier och Förordningarne /
samt urgammal loflig sidwana och bruk.

32.

NE Nåmbden nister sitt underhåld af Tingsgiästnings-
penningarne och sakören / derpå är redan Kongl.
Maj:ts nådige Resolution utfärdat den 6. Julii 1720.

33.

Sammaledes hafwer och Kongl. Maj:tt uppå Nåmb-
demännernes underdånige ansökning / at niuta en
drång fri för utskrifning och Rötering / uti Resolutionen
uppå Allmogens allmänne besvär wid Riksdagen 1719.
sig i näder förklarat.

34.

NE Målsäganden sself bör niuta trediedelen / af de
uppå Bråttmåls saker fallande höter / och at Crono-
nobetjenerne ei böra tilägna sig des rätt / sådant finner
Kongl. Maj:tt Lag och Förordningar liknättigt / hwarzwid
Kongl. Maj:tt Allmogen i alla måtto wil hafwa skyddat
och handhasd.

35.

MEd Mantalspenningarres erläggande af gamle och
orkelöse Föraldrar / som deras hemmans bruk til
Barnen updragit / förblifwer wid 1655. års Riksdags
beslut / dereft de ifrån hemälte Mantalspenningars er-
läggande befrijas / när de 63. åhr öfvergångit: dock bör
derwid actas / at intet underslef / til Kongl. Maj:ts och
Cronones stada förelöpa må / så at någon må föregiswa
sig hafwa updragit barnen bruket / då han likväl sitter
på hemmanet och står för hushållet.

36. Hwad

36.

Hwad Allmogen i underdånhet andrager och begid-
er/ at til Skatterättigheters inslöande af Augments-
huminan/ Åboen må vara närmare än Rikshållaren/ /
så skal här om blifwa stadgat/ uti en särskilt Förrordning/
som vid denna Riksdagen kommer at författas.

37.

Allmogens underdålige anhållan/ at Adelens Såtes-
och Ladugårdar/ måge jemte Allmogen underhålla
Kyrkio-och Prästegårds byggnaden/ finner Kongl. Maj:tt/
i anseende til Prästegårds byggnaden/ emot Privilegier-
ne vara stridande. Dock som det i underdånhet vid
handen gifwes/ at en del Pastorater bestå af ett så rün-
ga hemmantal/ at där ei skal wera/ utom Såterien/
flere än 8. å 10. Bondehemman/ hvilka således icke mäck-
ta Prästgården bygga; Fördenskul fömodar Kongl.
Maj:tt/ at Ridderstapet och Adelen uti slika Sockner lä-
ra sielse af fri willia låta sine Torpare samma byggnad
underhelsa/ som då utan Privilegiernes kräkande skeer.
Men hwad Kyrkobyggnaden angår/ så hafwa Ridder-
stapet och Adelen uti Privilegiernes den sig ei welat un-
dandraga/ utan fast hållre til Kyrkiornes vid mäcke hål-
lande och deras prydnad/ af egen god willia i alla tider
gierna bidragit och ånnu bidragandes warda.

38.

Kongl. Maj:tt är i näder benågen/ at Allmogen i de
öfrige orter/ förutan Öland och der Kongsparker å-
ro/ måge till odiurs utödande/ hära och bruка Byxor/ e-
medan sådant och med 1664. åhrs Förordning är enligt/
kunnandes til alt missbruks förekommande/ den som nä-
got olaga flinter med dubble hörter beläggas.

39. Hwad

39.

Hwad Allmogens underdålige ansökning angår/ at
med stållande må förblifwa vid gainbla wahnan/
så emedan en del Landsorter hafwa förenat sig om
nya Jackitygs anställande/ til de stadelige odiurens utö-
dande/ och Kongl. Maj:tt fömodar/ at de öfrige af All-
mogen/ äfven läre deril finnas willige/ enär de få för-
nimma hwad mytta sådant medbringar: Ty will Kongl.
Maj:tt detta ärendet til Landshöfdingarne hafwa remit-
terat, at de vidare måge inhämta Allmogens utlätelse
häröfwer i Landsorterne/ efter Kongl. Maj:tt detta på
Allmogens egit wahl/ will låta ankomma/ antingen at
hålla de wanlige Skalstygen efter Lag och Förordningar
hvar ifrån sig ingen kan undandraga/ eller och försé sig
med berörde nya Jackityg/ sasom myttigare och beqwäm-
ligare.

40.

SEdan Gud förlånt den bugnliga Friden/ så upphö-
rer och Fördubblingen för Båtsmanshållarne; och
är i Allmogens frija wahl/ at efter Contracternes inne-
håld och 1690. års Förordning om Båtsmanshållet/ e-
mot wiha utsatte wilor/ hålla sig fördubblings Båts-
männerne tillhanda.

41.

Kongl. Maj:tt förnummer med särdeles misnöje/ at
Allmogen ånnu skal hafwa ortsat sig i underdånhet
at besvåra och flaga öfwer de olaga pålagor/ som
dem af Cronogodssens och Hemmans Råntornes Pant-
hafware på egenwilligt sätt/ utom den förvantade Rånt-
tan orättmärtigt astwingas/ och at ett sådant missbruk/
medelst de å de senare bågge Riksdagarnye/ alswarlige
och

och stränge glorde Förbud / samt det åsatte wistet / ei
kunat hämnas; willandes Kongl. Maj:ts härmel / up-
på det kraftigaste samma Förbud hafwa upprepade / och
Allmogen för sikt orätmägt förryck / i sin Höga
Kongl. hägn och bestydd tagen. Och som i sifliva Panteb-
brefwen / samt den derhos fogare Förteckningen och Un-
derwissningen / noga är uttryckt icke alsenast härur mycket /
utan ock hward slags Råntor / antingen i penningar / per-
sedlar eller dagsvärtken Pantehafwaren bör upbåra;
så anbefaller Kongl. Maj:tt alle Befehl och Dombhafwan-
de härtigenom på det alswartligaste / at så snart det klä-
gas / at någon Panthafware / antingen sifl upburit /
eller genom sin betient / willandes och wettandes flere
eller mera Råntepersedlar upbåra lätter / än det som ho-
nom uti Pantebrefwen / och den derhos i Cammar-Col-
legio gérde förteckning tillägges / eller ock at Allmogen
på något sätt / öfwer det de äro skyldige at utgjöra / be-
frivaras / läta deröfwer ransaka / och den som salunda be-
finner broshlig / utan skonsmål plikta : för den första
gången / som således bewises vara mishandlat / med fyr-
dubbla ersättnings böter / men beträdes och bewises nå-
gon / at andra gången eller oftare sig hafwa förbruit /
så skal den vara sin Panterrätt och Panteskilling af det
benumaret / hwaraf han för mycket upburit och myttat /
aldeles förlustig. Hafwandes Allmogen / der dem i så-
dant fall / af wederbörande ei en skyndesam och rättvis
handräckning gifwes / utan drogsmål med deras under-
dålige flagan / hos Hans Maj:tt sifl at inkomma / då
Kongl. Maj:tt den som Råtten förnekat / med alswartlig
näst efter sakens bestaffenhet onse will. Hward Allmo-
gen anhåller / at antingen få utlösja Pantehafwaren och
träda i deris rät / eller ock at til Cronobtierne få
lesiverera Råtan / då Panthafwaren sedan den samma /

i Råtan

i Rånterne kunde upbåra / så finner Kongl. Maj:tt
at det förra intet kan ske utan Pantagatens egit sam-
tycke / emedan Pantehafwaren igenom Pantebrefwen /
är försäkrat om en relig besittning / til dess Kongl. Maj:tt
och Cronan sifl finnes i stånd / honom at utlösja och hela
Panteskillingen återbetala ; ei til at förtiga / at igenom
en sådan rubbning / den allmåna Crediten förfalla stul-
le / så at der Cronan i krigstider betarfwade någon un-
dersöd och försträckning / den då ei kan stå at erhållas.
Til det senare nembl. / at Råntorne af Cronobtierne
måge upbåras / och sedermera uti Rånteriet / af Pant-
hafwaren emottagas / kan ei heller Kongl. Maj:tt gifwa
dess nädige bifall: alldenstund efter Pantebrefwens inne-
håld / Panthafwaren siflwe åga mackt / at upbåra
der af den förpantade Råntan.

42.

Allmogen begårer i underdåighet at saklöst / utan
af Jägerbietierne och Skogswacktarne at blifwa
antastade och brydde / så rödia och ashugga / til nödigt
Swedie och byggnad den på deras Skattehemmans ågot
öfverflödige / uppå åker och ång stadelige och gråswärten
hindrande skogen. Med rödiande och swediande will
Kongl. Maj:tt i näder / at det aldeles förblifwer / ef er
Skogs- och Husehysns Ordningarne / 1684. åhrs Regle-
mente, samt i. g. af Kongl. Maj:tt:s nädige Resolution
på Allmogens allmåne besvår 1689; hwarzmedelst på
wiss sätt / och ei förr än efter föregången Laga syn och
ransakning / samt fänglit tilstånd of wederbörande / ett
högstarfweligt swediande / på somlige orter / som det
tåla kunna / efterlätes. Och som det altid warit lofgrif-
vit / åker och ång för skoglöpande at rånsa och wärja;
Så tilstadies ock Allmogen utan föregången syn / för dess

E 2

Käsmad

kästnad och besvär stull / innom sine instängde åkrar och hagar / ett tarfiveligt rödiande / med tråns och hustars borrrånsinde / som åker och ång med öfverväxande stada och fördärswa; dock så at inge Ekar och fruchtbårande trän / Rijsekär undantagne / huggas / med mindre de först åro synte / och derwid i acht tages hwad som Kongl. Maj:ts förre utgångne Förordningar förmå. Och på det synes och ransakningar vid Tingen icke måge falla Allmogen käftsamme / så förbiudes genom samma Resolution Håradshöfdingarne / samt Skogs- och Landtberienterne / första gången wid ett åhrs lön / och andre gången wid siefswa tienstens förlust / för sådane Attestor, som Skoggshygge och Swediande angå / eller för urvisandet / stämplandet och utmårcandet / den ringaste betalning eller gäfwa af Allmogen at taga; men hwad Bergslagsortene angår / så förblifwer derstädes / efter de för samma orter utgångne Resolutioner och Förordningar.

43.

Angående det Allmogen sig i underdånhet bestwårar / att på Kirilar/pannor och andre dylik Koppar- och Mässings wahror / släs Jernörön och ringar / hvilka wid utsäljandet / under Kopparwickten med intäcknas; Men när Bonden sin gamla koppar och Mässing will försälja eller forbanta / af Kopparlagarne afflås; Hvarföre Allmogen enhålligt anhåller / at dylike Manufactur sorter af Koppar och Mässing / måge utan jerns tillsättande af samma metall förfärdigas: Så will Kongl. Maj:tt der til i nåder samintia / och derom deß nädige besfällning til Commercie Collegium utfärda lata.

44.

At Ryttarne och Soldaterne i Officerarnes årenden / skola bruка Rusthållarnes och Rörbendernes hästar / och

och dem illa medfara / samt at Allmogen med ordonan-
cer och bressforare / til hvilka Rusthållarne och Rörbenderne
måste lemma sine hästar och gifva dem underhåld
och drickespenningar / sundom til z. å 4. dagar och ofta
längre / skal beswåras / finner Kongl. Maj:tt wid nu wa-
rande Fridstider / helt obilligt / samt emot förra utgångne
Förordningar stridande: och will fördensfull / wid straff
af ett halft åhres lön / sådant alswarlig hafva förbudit.

45.

Allmogens underdånige ansökning at ingen Soldat / Ryttare eller Båtsman / för det han är liten til wärten / må Casseras, will Kongl. Maj:tt / i nåder bisalla / så wida farlen eljest är dugelig; warandes Kongl. Maj:tt intet bekant / at någon / som en gång warit antagen / sedan endast för det han warit liten til wärten / blifvit Casserat, och der sådant skulle vara föreluppit / så will Kongl. Maj:tt / når det angiswes / det behörigen rätta låta.

46.

Huru wida Monderings persedlarne emellan Industri-
garne kunnna Casseras, deröfwer hafwer Kongl.
Maj:tt Sig i nåder tydeligen förklarat i Resolutionen öf-
wer Allmogens besvär 1719. och den 16. 6.

47.

At Kungsådrarne ei bora dämnas / öfverbyggas eller
med Fistedbon uppsyllas / år med Sveriges Lag och
förra Kongl. Resolutioner enligt; allenaft efter hvor och
en orts bestaffenhet lagligen ransakas / hvilka rätteligen
för Kungsådrar hållas bora eller et.

C 3

48. Kongl.

48.

Kongl. Maj:t finner i näder förläggt att Allmogen
när de skola efter 1720. åhrs Resolution upbyg-
ga / eller reparera de 7. laga husen i Prästegården/
dem då må vara tillåtit / at uppå Prästegårds ägorne/
så taga Timmervärck och Tork / til samma byggnad och
reparation ,utan at dersöre gifwa någon betalning / så
framt så tillräcklig stog på Prästegårds ägorne finnes /
at så väl Allmogen / som Prästerkapet / om de för eft
behof årna något bygga / tillräcklig tillgång hafwa kunn-
na / sig därav at betiana ; Ellies åger Prästen basta rät-
ten til stogens nyttande / dock icke til sahlu emot Föord-
ningarna.

49. och 50.

Bönfaller Allmogen underdårigt / at blifwa bis-
håldne wid det / som uti 1720. åhrs Resolution , den
41. och 42. §. om Prästerkapets rättigheter är stadgadt /
förfrågandes derhos i underdåighet / om icke 1681. åhrs
Fördordning / om Prästerkapets upbörd / eller någon wiss
af Kongl. Maj:t gillad föredring kunde så fastställas /
at både Prästerkapet och Åhörarne / i alla delar hade at
räcka sig derefter / utan någon förydning; så at hwar-
ken testamenten efter Lijk / eller andra rättigheter möge
derutöfwer fordras ; Itemwäl ock at der intet annorlun-
da är öfwerens kommit / så väl Prästerkapet som Klo-
karne möge upbhåra deras rättighet efter hemmantaget /
så at ett halft hemman gifwer halsparten / emot ett helt
och så widare . Om alt hwad Allmogen i detta mäahl an-
drager / blifwer tydelen stadgat i den Fördordning / som
om Prästerkapets rättigheters upbhårande / wid denna
Riksdagen kommer at utgå .

SI. MED

51.

MEd tiden til Gudstjenstens begynnande på Landet / är
Kongl. Maj:tts nädige willie / at Kyrkiolæn må
blifwa efterlefwad / hwaröfwer Biskoparne och Consisto-
rierne en noga hand hafwa at hålla .

52.

Allmogens underdåriga ansökning / at wid Rättegång-
gerne / det / hvarken den kärande eller svarande de-
len / må vara tillåtit af Advocater och Procuratorer
sig betiana / håller Kongl. Maj:t betänkeligt allmänt
at bifalla : emedan det / som 1615. åhrs Rättegångs pro-
cess förmåler / ibland hånda torde / at den som en god
sak hafwer / icke kan framföra sin talan / som sig bor /
utan i så märtto igenom sitt ofullkomlige föreställande /
fordärswar sin sak och gifwer dommaren en så felaktig
och ogrundad berättelse / at han efter basta kunnist sino /
som lag säger / icke döma kan / då uppå en wrångvis be-
rättelse / en wrångvis dom föllier ; Men alt sladeligt
missbruk af Advocater , igenom upphånde til tråtor och
sridigheter / samt andre sladelige fehlactigheter / will
Kongl. Maj:t som Fördordningen af den 20. Martii 1694.
samt Rättegångs Processens 10. §. förmåler högeligen
hafwa förbudit / samt Hoff Rätterne anbefalt deröfwer
noga hand at hålla .

53.

Gifwer Allmogens underdåriga begäratt / at en Fö-
rdordning må göras til en jemtlighets erhållande öf-
wer hela Riket uti Tullkappan / samt at alle Mölnare
höra vara Edswurne / will Kongl. Maj:t i näder sig sa-
lunda hafwa utslätit : at som ingen allmän lishet öfwer
hela

hela Riket gjoras kan / angående Tullkappars tagande / utan hvor Landsortis särskilte beskaffenhet / med der tilhörige omständigheter / dervid i acht tagas måste ; Så hafwer Cammar-Collegium at Correspondera härdfwer med wederbörande Landshöfdingar / och gifwa ett utkast / til en sådan inträttning / som til hvor Landsort lämpe- lig är / den sedermora Kongl. Maj:ts stadfästelse underställe bishwer ; At låta Möslnare blifwa Edsvurne / häller Kongl. Maj:it vara betänckeligt och onödigt / när oswannämde Förordning kommer at utgå och wid macht hållas.

54.

Ne der Hårads eller Sockne allmänningarne komma til Sids / de som bo närmast wid sön / ei må få stän- gja de öfrige ifrån fisket / finner Kongl. Maj:ts billigt ; som det och klart stadgat finnes i Skogsordningen af 1664. och den 4. h. dock at hwad uti 1720. åhrs Resolution på Allmogens allmåne besvår och 38. h. finnes stadgat / noga i acht tages.

55.

Skatte-Frälsebönderne sätta i underdånhet / at dem ej må påbördas til at gjöra deras åliggande dagz- wärken i brådaste andetiden / utan att efter handen sig de samma få afborda ; såsom och at intet ifrån hemmanen uppsajjas och drifwas / så länge de förmå sin skatt och skuld utgiöra och betala. Som Skatte-Frälsebönderne åro skyldige deras dagsvarcken at utgiöra / så är det och billigt at det stier / när Fräsemannen dem påfordrar. Och hwad drifwandet ifrån hemmanen angår / så kan den Bonde som sief äger skatträttigheten / trygga sig wid Lag och Förordningar / hvorwijd han och altid bör hand- hafwas.

56.

56.

De marknadz terminen i Gestle Stad / skal utsättias til 14. dagar för midsommaren / hafwer Kongl. Maj:t på Allmogens wid förra Riksdagarne underdånde gjorde ansökning / efter Commercie Collegii inhämtade under- dånde betänkande / i näder redan bifallit / och derom nå- dige ordres utfärda lätit.

57.

Mångående Allmogens underdånde ansökning at Cam- mar-Collegio en wiss tid må föreläggas / innom hvilken skattebrefven / öfwer de för detta stiedde skatte- köpen/måge blifwa expedierade ; Så wil Kongl. Maj:t låta afgå desse alfvarsamma ordres till Cammar-Colle- gium, at Skattebref öfwer alle de köp / med hvilka lage- ligen efter Förordningarna är förfarit / syndesamt och al- dralångt / innan detta årets slut skola vara utfärdade på det Allmogen saledes må ställas flagelös.

58.

Den nådige befalning / som Kongl. Maj:t för denna Riksdagen lätit afgå / at Allmogen innan de resa hemman ifrån / bora låta öfverse deras besvår af Landshöfdingarne / hafwer haft det afseender / at ei Kongl. Maj:t måtte besvåras med sådane måhl / som af Landshöfdingarne kunnna afshelpas / och hvilka fast de än Kongl. Maj:t föredragas / åndå blifwa tilbaka remitterade : Men som Allmogen i underdånhet anhåller / at de Riksdags be- svår / som behörigen af Håradshöfdingen / hvilken åligger härutinan räcka Allmogen handen / upsatte åro och för- seglade blifvit wid Tingz-Rätten / måtte man widare Landshöfdingens öfverseende Kongl. Maj:t få tillstäl- las.

las"/ så wil Kongi. Maj:t också i näder dertil samtycka. Dock bör Allmogen ställa sig till rättelese Kongl. Maj:ts Sollicitantes-Placat och Kongl. Maj:ts Resolution af åhr 1680/ uppå Allmogenens allmänne Besvär/ at ej något til Kongl. Maj:t ingifwes / som af Landshöfdingarne i orten kan rättas och ashielpas / hos hvilka Kongl. Maj:t nådigst wil/ at Allmogen först söker at blifwa til sin rätt och nödorftt hulpen; men i fall det intet kan af dem förrättas / eller at Allmogen skulle sökia något / som bemålte Landshöfdingar self angår / kunnade då Kongl. Maj:ts nådigste hägn åtta. Sa skal dock Håradshöfdingen of de Besvär / hvilka han för Allmogen uppsatt / genast tillsända Landshöfdingen en affriff / på det Landshöfdingen kan med sig hafwa den under-rättelese ifrån orten / som til saternes afgörande erfordras.

59.

Så Huruwähl Kongl. Maj:t igendom des Nådige Resolution af den 6. Julii 1720. lemnat Allmogen/ jemte Håradshöfdingen tillstånd / at på billigt sätt förena sig med sine Herredagzmann om Herredagzpenningar och derom Liquidera, samt när räckningen vid Tinget är godkänd/ at helsewe uppbära samma medel/ på det Herredagsmännerne icke mäge behöfwa i det fall: t sökia Landshöfdingen / så kan dock Allmogen/ som de här i underdåninghet påstå/ intet deraf draga den påfölgen/ at om någon tredfas Herredagzpenningarne utgifwa / Kronobettenterne då utan Landshöfdingens ordres eller weistap/ mäge hafwa mackt sådane penningar at utmåta/ utan bör derom Landshöfdingen först sökias / och utan des ordres ingen utmåtnings lse ; ei eller finner Kongl. Maj:t/ at när på Landshöfdingens befällning Kronobettenterne en sådan utmåtning förtäta / de dersöre böra nitra någon betalning / eller undrästa sig tiden at undraga.

60. Med

60.

Med Herredagzpenningarne erlägglande / af Academie, præbende samt Danvijs och andre Hospitals hemman/ är Kongl. Maj:ts nådigste willie/ at det förblifwer efter wanligheten och förré Kongl. Resolutioner.

61.

Som det är otillbörligt / at de Officerare, som å Regementz vägnar resa til Riksdagen / skola af Ryttarne Dragounerne och Soldaterne fördra Herredagzpenningar/ som Rikshållarne och Notebönderne för dem måste betala: så wil Kongl. Maj:t alt sådant missbruk på det strängaste och alstrarligaste hafwa forbudit; skolandes de som Allmogen dermed besvärat/ når de angifne warda/ penningarne återställa och med behörigt straff ansetde blifwa.

62.

Allmogen till Skåne / Halland och Blekinge / Göteborgs och Bohus Län/ samt Gotland söker i underdåninghet / at Saltpetersudarne ei mäge bruka Bondens fitttar/ wed och redskap wid deras arbete; men som bemålte Allmogen niuter deremot en wih betalning för hvarje Lipp. Saltpeter/ som til Kongl. Maj:t lesivereras / så förfaller detta Allmogenens påstående / och har Allmogen at rätta sig efter den nu wid Riksdagen utgående Förordningen/hvarigenom Allmogen i detta mähet aldeles lärer blifwa ståld flagelös. Hwad det angår / at Saltpetersudarne skola ahhugga deträ och lunder / hvilka som någon zirat stå wid gårdarne / eller uti Allmogen oslagne ängiar och åkergiärden/ tiundra deras déar och hästar; så wil Kongl. Maj:t sådant aldeles hafwa forbudit; dock at Allmogen efter wanligheten/förurnar dem til deras hästar nödigt muhletere.

63.

Medenstund Kongl. Maj:ts nådigste Förordning af 1669. Om

om utlagors upphårande af Allmogen/ tydelsen innehåller/
det ingen Fougde skal hafta makt/ at förra quittencer
för förra förflutne åren; Ty haftver Allmogen vid bimal.
Kongl. Förordning sig att trygga.

64.

Kongl. Maj:t är i nåder benågen att tillåto/ det Allmogen
sförder deras Bijn och Bjistockar/ som hvor och en för
sig myttigast finner och hvarje Landsorts bruk medgifwer.

65.

Sifwer den af Allmogen i underdåighet begjärte Förkla-
ringen/ om rätta förståndet af Afradsföhrors förande
innom Lagfagu: antingen den skal räcknas längre/ än hvor
Provincies Landamåre uti Landshöfdingedömet sig sträc-
ker/ eller ock/ så längt Lagmansdömet är begripit/ som un-
derstundom haftver under sin Jurisdiction 2:ne och stundom
flere Provincier, vil Kongl. Maj:t Sig sälunda i nåder
förfklara: At som Allmogen efter Lag/ uhr gammal sediwha-
na/ samt förr Resolutioner och Reglementer är skyldig
at föra sin aflagd innom Lagfagun/ så bor ock derwid förblif-
wa. Men aldenstund Allmogen mycket dermed kan hiel-
pas/ om de slippa för deras Afrads Spannemål och Cro-
notihonde/ i oträngde måhl til andre vidi astlägne Socknar/
då de innom Socknen/ eller närmast in til boende Office-
rare, eller andre be tiente/ som på samma Kyrkioherberge
i Lånet hafta Indehsning/ deraf kunnia efter repartition
deras andelar undfa; Ty wil Kongl. Maj:t alfwäligen hafta
anbefalt wederbörande Landshöfdingar/ at hålla noga
hand deröfwer/ at hvarken Regementskriswarne eller an-
dre Cronobetiente/ som Kyrkotihondens nitäckt kan vara
ansförtrodd/ måge bruka någon egenwillig Disposition,

med

med berörde Spannemåls anordnande til vidi astlägne or-
ter/ utan at til Allmogens lisa och försiens lindrande/ så
mycket möjeligt är/ wederbörande som Spannemål hafta
at undfa/ måge/ då de den in natura behålla willia/ ti-
nom Socknen eller utur de der näst in til belägne/ den sam-
ma bekomma. Elliest förhållles der med efter 1684. åhrs
Reglemente, och 1685. åhrs deröfwer utgångne Förklaring.

66.

Som det är Förordningarnie och Landshöfdinge Instru-
ctionen liknättigt/ at enår i någon By/ Sockn eller
Hårad/ warit missvärt/ eller andre olyckor tillstödt/ så at
Allmogen uti utlagornes betalande bör niuta någon lim-
dring/ Landshöfdingen sådant Cammat-Collegio bör till-
kanna gifwa och des Approbation först aflatka/ innan
han en sådan estergift bewilliar; Så kan den af Allmogen
begjärte förändringen/ at Cammar-Collegium skal förbi-
gås/ ei tillåtas.

67.

Vpå Allmogens i Finland/ underdåige anförsning/ at i
vansende til det utblottade och olycklige tillstånd/ de
igenom kriget äro räkade uti för Contributioner och andre/
så väl ordinarie som extraordinarie utlagors erläggande
på någon tid förskonas/ vil Kongl. Maj:t inåder sig således
ulata: At som alle hemman ei äro lika ruinerade och föle-
des ei eller enahanda frihet niuta funna/ så kan dem icke i
gemen nu någre frihets åhr tilläggas; utan vil Kongl.
Maj:t om tillståndet der i landet låta nu straxt anställa en be-
hörig undersökning och om des wärktallande draga all nä-
dig försorg/ hwærefter frihets-åhren komma at lämpas.
Hwad den sakte befrielsen för Contributioner beträffar/ så
förblifwer dermed efter den bewillning/ som Ständerne uti
Contributions-Placater låra gjöra.

D 3

68. Kongl.

68.

Kongl. Maj:t vil i näder bifalla Finske Allmogens underdålige ansökaning/ at Landet med nödige exemplar af 1719. och 1720. åhrs Resolutioner på Allmogens allmänne Besvar må blifwa försedt/ hvarom redan behörig anstalt gjord är.

69.

MEd Allmogens på Åland underdålige ansökaning/ om tilräckelige frihets åhr/ wil Kongl. Maj:t/ at på sikt färt förhållas skal/ som uti den föregående 67. §. om Finland förmåles; så at nu straxt om deras tillstånd och bestäf- senhet skal undersökas och derefter tilräckelige frihets-åhr beviljas. Hafvandes Allmogen så på Åland som i Finland/ redan föreldne wahr färt någon hielp til währsäde och nu för dem anstalt gjordt blifvit/ at de åfwen med någon Spannemål til hörsäde understödias måge.

70.

Finske Allmogens underdålige begärana/ at til desz Lan- det tilräckeligen med Swenskt mynt/ kan blifwa försedt/ det Ryska myntet i handel och wandel/ samt Crona- uffskyders betalande må vara gångbart/ wil Kongl. Maj:t så wida willsara/ at väl det Ryska Sölvvermyntet/ men inge Koppa Copeker eller Ryske kopparpenningar/ til den 1. Januarii 1724. uti Cronans upbörder/ stora Sidtullen undantagandes/ skal giässa och emottagas.

71.

Sururval Kongl. Maj:t i näder finner/ at de af Allmogen i Finland/ hos hvilke de åhr 1721. af Ryssarne gjorde pålagor återstä/ de samma borde utgiöra/ i an- sende dertil/ at de ei större förmon begära kunnna/ än de- ras.

ras medbröder/ som de samma redan betalt/ så wil liktväl Kongl. Maj:t denne Allmogens underdålige ansökaning i näder willsara/ och Allmogen för berörde Restantier alde- les förskona; samt hvad i kläder och elliest af dem kan varca utpantat och ei ännu försaldt eller inlöst är/ låta til ågaren restituera. Iemväl wil Kongl. Maj:t at hvad af de Ry- sista pålagorne för de förra åhren kan återstä/ nu mera af Allmogen ei må utfordras.

72.

Kongl. Maj:t vil des alswarligre ordres til wederboran- de afgå låta/ en sträng och noga hand deröfwer at hålla/ at de ifrån Sverige til Finland öfverkomme Dra- gourer och Soldater/ intet mera af Allmogen måge for- dra/ än dem i Kongl. Majts nädigst gifne Reglemente, til underhåld och kläder/ tilläggas/ och at den som bemalte Reglemente, i någor mätto öfverträder/ med tilbörsligt straff må ansedd blifwa; hvaröfwer så väl Landshöfdin- garne som Öfverstarne en alswarsam hand hafwa at hålla

73.

Den underdålige ansökaning/ som Allmogen i Finland gjör/ om betalning för den sknts de ifrån Ryske fän- gelskapen hemkomme Officerare och Geniene åtniutit/ wille Kongl. Maj:t gierna i näder willsara/ så framtil tilgång af medel uti de publique Cassorne funnes; Dock som Allmo- gen i Finland på annat färt warit lisat och sluppit åtskillige utgifter/ hvilka Allmogen här måst utgiöra/ så kommer detta deremot at svara och upgå.

74.

Almogen hemställer i underdånhet/ huru wida de som iisfogat sine medunder åtare någon stada och mehn/ den tiden de af då warande främmande Öfverhet/ till

til upphördsmän och andre syslors utförande blifvit brukade / nu mera må tillåtas at wara i Kongl. Maj:ts och Cronans tjenst. Som Kongl. Maj:t i anledning af för inkomne flagemål / desfnadige beslutning lätta afgå / at de som på sådant sätt sig försedt / skola in för wederbörliche Domstolar / deraföre tiltalte och efter sakens bestaffenhet straffade blifwa; Så wil Kongl. Maj:t lemna til wederbörandes försorg / at sådane / hvilke härutman så groft kunna hafwa handlat / at de gjordt sig owardige til at widare tiena Kongl. Maj:t och Cronan / ingalunda någre tienster widare beklada månge.

75.

Gil Allmogens i Finland underdålige ansökning / om Collecter öfwer hela Riket / til de ruinerade Kyrkors åter upbyggande / samt Klockors och Skrudars anskaffande / wil Kongl. Maj:t i näder samtyckia; så at allmänne Collecter öfwer hela Riket / de Kyrkior undantagne / som nieswe stå under ansenlig reparation och bygnad / på wijs och särslite tider samlas måge.

76.

Kongl. Maj:t finner / at hwarken Borgerskapet eller Allmogen uti Finland samt Österbotn kan hafwa orsak at flaga / när de få idka Seglationen på sätt och wijs / som de den samma hafwa ägt och brukat åhr 1696 / som war Konung CARL den XI. Glorwördigst i åminnesse / sidsta Regements åhr : Skolandes Allmogen derwid handhafwas ; men alt underslef af Landstöp / vid förlust af Seglations-friheten / för den Åboen som deremot bryter / wara forbudit. Och på det man så mycket säkrare väta må / hvilke tracter denne Seglations-friheten / i anledning af utgångne Förordningar åtnjuta bora; Så skal den i Finland förordnade Commissionen, derom uti alla weder

wederbörandes närväro noga ransala och upprätta derat en förteckning / samt insända densamma til Cammar och Commerce-Collegiernes öfverseende; hvilka Collegier sedermora til Kongl. Maj:ts widare godtfinnande och stadsfästelse / hafwa med deras underdålige berättelse derom at inkomma. Hwad Seglations-Friheten i Västernorra land beträffar / som är af annan bestaffenhet / än å Finne sydan / så kan Allmogen icke betagas / at så Sid-som Landvägen afföra sin egen afsvet til sahlu / til hwad ort och ställe dem behagar / allenast det skeer til Städter / hvarrest Tullplatser äro / neml. hwad de med båtar gitा afföra; men all fahrt med Skutor och större Farthg / så väl för egen Räckning / som på frackt för andre / ware Allmogen aldeles forbuden.

77.

Almogen i Skären och Bergslagen anhäller i underdåliget / at alle de / som uppå deras åboende hemman funna upvisa gamla Fastebref eller och genom Cronones Jordböcker intyga / det deras hemman stadt för statte annoterade , måge dem som purt statte orubbadé så besittia. Kongl. Maj:t finner Allmogens ansökning wara stålig / så wida wederbörande med deras egne eller deras Förfäders erhåldne stattebref visa funna / eller man af Räckenstaperne eller Jordböckerne för wijs wels at de äro rätte stattigare / utan at igenom stattevrat eller andre tilsällen hafwa bortmist Stattemanna rätten: Men skulle något Specielt mål formå upvisas / at häremot någon waro för där stied / så wil Kongl. Maj:t sig i näder derofwer särskilt widare utlåta; hälst de så kalla de sämjerätter / såsom af annan bestaffenhet / ei höra som sätterligheter anses / och de uti Bergslagen uppå Stulb och Rögsel rätt utfallne gamle Lagmans eller Häradsfastebref / icke formå tillagna åboen stattemanna rätt

E

på

på hemmanet / som väl är Crono / men Bergsmännen
igenom Kongl. Förordningar arfwinge efter arfwinge får
besittia / äfven som någon stattebonde / så länge han och
de / Bergsbruket vid mact hålla och till Cronan riktigt
utgjöra / hwad däraf utgå bdr.

78.

Hwad Bergsmännen underdålige anförling / at
befrijas för Masugns Contributionens erläggande
af deras Hyttor vidkommer / så hafwa de at rätta sig ef-
ter Contributions-Placatet, som vid denne Riksdagen
kommer at utgå.

79.

Allmogen söker i underdånhet / at för Hållstutten al-
deles blifwa fritallade. Kongl. Maj:t hafwer ig-
nom förr Resolutioner i näder förklarat at Allmogen
ifrån Hållstutten sig intet kan undandraga. Däp drager
til Landshöfdingarne det nädiga förtreende / at de den
samma / efter orternes och Giästgivare gärdarnas lä-
genhet / til Allmogens minsta besvär / i giörligaste måtto
inräffa; Förmodandes Kongl. Maj:t / at Allmogen ingen
orsak skal hafwa sig at besvära / när Giästgivare-Ord-
ningen / som Kongl. Maj:t i oswantigende x7. 9. i näder
befalt / noga blifwer esterlefswad.

80.

Samtalige Bergsmännerne söka i underdånhet / at
liknägt 1664 åhrs Förordning / intet Bergsmans-
hemman må sättas ifrån Hyttorne / til Borgare eller
Bruksförvaltare under deras bruk; och at dem må ester-
latas / alle sådane hemman / som kunna visas vara
emot Privilegierna gängne ifrån deras stånd / emot iden
at åter tilträda. Kongl. Maj:t hafwer uti Resolutionen
på Allmogens besvär åhr 1719, i näder Sig härofwer för-
slutat

213

klarat; at icke ellenast irgen såden handel skulle hafwa
beständ/ utom Bergs Collegii tilstånd / utan ock/ at hwad
som emot Förordningarna och Resolutionerne, med slike
hemmans försäljande kunde vara föreluppit / wederhörl-
igen måtte rättas. Hvilken nädige Resolution Kongl.
Maj:t / i näder wil hafwa stadsfåst och beläffsa.

81.

Hwad widkommer Allmogens i Finland underdålige
ansökning / at Västförmlingen och Gästaförvarerne
dersammasstådes kunde sättas i samma stånd / som här
uti Sverige / och med dem åtniuta samma frihet och för-
mon / och de skutsande få taga för hvor häst 8. öre
Sölfvermynt milen. Så emedan Västbonderne ei al-
lenast hafwa här i Sverige mycket drygare påst at föra /
än de i Finland / utan ock dessse senare niuta i propor-
tion lika mycket med de förr; Så hafwa Västbonderne
i Finland / ingen orsak at klaga öfwer förliten betalning /
utan bdr detta förblifwa i det stånd / som det nu är / häste
de desutan niuta lika förmouer med Västbonderne här i
Sverige / at vara befriade för Inquareringen, skut-
sar, fiörlor och timmersörande til publicque hus och byg-
ningar / fångars förring och förplägning / så wäl som ock/
så framt de icke sielwe åro Giästgivare / för hästhåld
wid Giästgivare gärdarne / och Centonalen af deras
Västförmingslöner och hästelegor. Angående betalningen
för slutten wid Giästgivare gärdarne af de resande, wil
Kongl. Maj:t i anseende til de många svårigheter bemål-
te Allmoge utstätt / och den brist der finnes på hästar / i
näder hafwa samtyckt / at de til nästa Riksdag måge för
hovar häst niuta 8. öre Sölfvermynt milen sin betalning.

E 2

82. Det

82.

Det anhåller en del af Allmogen i underdånhet; at
wid Håradsrätterne uti så många fäker/ som på 2.
eller 3. dagar kunna ransakade och afdomde blifwa/ dom-
marne straxt måge utgifwas/ så at Allmogen ei må be-
höfwa wänta til Tingets slut: jemväl ock/ at parterne
til wisse dagar måge intämnde blifwa/ och uppå de da-
garne deras fäker företagas/ afdomas och domarne ut-
gifwas: så at den rätsolande et med belätnad och tif-
spillan må behöfwa vara tillstädtes ifrån Tingets början
till dess slut. Kongl. Maj:t wil Sig i nåder hårdöfwer sá-
lunda hafwa förklarat: at hvad Stämningarna beträffal-
de et annorledes/ än på första Tingsdagen kunna ock bö-
ra ställas/ efter som de rätsolande sig då enhålligt in-
fanna måste Tingspredikan at binosta/ och de Kongl. För-
ordningar som komma at uppläfas åhöra; Men så will
Kongl. Maj:t/ på det parterne ei onödigt måge blifwa
wid Tinget uppehåldne och uti deras husarbete hindras
de/ det Håradshöfdingarne sedan uppbud, Criminal och
Publique fäkerne afgörde åro/ afhjälpa först de långwå-
gade och så jemka Tingstimmerne/ at de Parter hvars
fäker/ på de första dagartne ei kunna komma att företagas/
måge emedertid få resa hem at sköta sina husaffärer och
icke i oträngde måt wid Tingstallen qvarhållas. Så
skola ock alle dommar uti menigheten närvare/ så fort
som fäkerne åro afgörde upplåsas/ och sedan/ aldrasidst
innan Håradshöfdingen ifrån Tingsplassen afreser/ til
Parterne som det begåra/ wid 50. daler Sölvvermynts
wite utgifwas/ på det de räderum hafwa måge om wå-
diandet sig at betänka; hwardöfwer Höfdrätterne hafwa
at hålla en altvärsam hand. Oliggåndes det Parterne/
som sine dommar wile Protocollet begåra/ at dem sedan
wid 10. daler Sölvvermynts wite uttaga.

Ez. Hwad

83.

Hwad Allmogen i Dalerne om Hårad och Socne
Sigillernes förvar i Hårad och Socne-kistorne/
i underdånhet anhåller/ är med Kongl. Maj:t nädige
Resolution af åhr 1686. liknärtigt/ hvilken Kongl. Maj:t i
nåder wil härutinan höra efterleswas.

84.

Allmogens underdålige begåran/ at de som utom börd
tillhandla sig någon gammal statträttighet/ måge
slippa derom gjora ansökan hos Landshöfdingarne och
Camar-Collegiurn, finner Kongl. Maj:t ei kunna will-
faras; utan rättar Allmogen sig efter Placaten af den 2. Maij
1684. om statträttigheters förföljande utom börd/ och som
hembudet til Kongl. Maj:t stie bör/ så snart tredje upboden
för sig gädt/ så skal wederbörande Landshöfdinge då ges-
nast af Håradshöfdingen derom kundgiöras/ och han
vara pliktig at staffa Camar-Collegii förvar och utlätelse/
om Kongl. Maj:t åstundar lösa statträttigheten eller ej;
Sker det ei innom lidpet hafswi Lagständit/ hafwe då
Håradsrätten tillstånd/ at meddela hüparen Skatt- och
Skötebref/ och stände Kongl. Maj:t den til ansvaret/ som
et behödrigen des rätt berökat.

85.

Skänke Allmogens underdålige ansökan om beslekt-
se för Ollongleids afgiften/ kan Kongl. Maj:t ej
bevällia/ til Cronones Räntors förmunsting: utan
hör berörde Thonde afgift för Ollonswinen i Skåne/
efter gammal Rätt och bruk/ så härestet/ som för detta
uppdras.

E 3

86. Den

86.

En underdående begärän af Allmogen i Neric och Värmland / samt Jemteland och Medelpad / at de utas hwart helt Hemman / uti brandstöds penningar åhrfgen utgående 6. öre Sölvvermynt / af Fiärdingzmännerne i hwat Sockn måge upbåras / och wid hwart Hösteting til Håradshöfdingen och Nemden afleswereras / samt sedan jeinte en af Håradshöfdingen understrewen längd på dem som betalt / uti Håradstistorne inläggas och förvaras / på det den som oljekau träffat af sådane medel strax må funna hielpas / finner Kongl. Maj:t mycket stålig / och wil dertil hafwa gifvit des nädige samtycke : så at antingen af Fiärdingzmännerne / efter öfverenskommande / eller på hwad sätt Allmogen iaktaft finner denne upbördens må ske och medlen i Håradstistan inlefwereras / men Cronobefallningsmännerne hådanester sig med slike medel ei hafwa at befatta.

87.

En uppå Norrste gränshörterne boende Allmogen / håller underdångst / at dem måtte efterlatas och bewillias / emot en billig och drågelig Tulls erläg i landet / så idka och bruka handel och vandel med de Norrste. Kongl. Maj:t kan ei tillåta / at Timmer handelen ifrån de Swenske til de Norrste Städernes må ledas. Dock wil Kongl. Maj:t sig hårfwer widare utlåta / så snart den om Skogarnes beldagenhet och tillstånd förordnade Commissionen är blefwen wärckslåt / och den derigenom åstundade underrättelsen förmår inhämtas. Men beträffande Stångjernet / som Allmogen för Oxar och Spannmål warit wahn sig at tilbyta / hvaraf en del förbrukas och det öfrige i Norrie / emot Norrste Salt /

Fist

Fiss och Vietsualie Waror / samt Contante penningar afe sätties / så blifwer dem en sådan handel jemväl håddanes / ter obetagen; Hafwandes Kongl. Maj:t ut den förnyade Gräntse Tull-Taxan, sådane wahrer til ut- och införsel tillåtit / sem för Allmogen åro nödige / med uteslutande af Krammahrors / Tobaks / Wijns och Speceriers insdrsel / hwilka egentelien inländsse Städernes offättningar åro och bora förbliswa.

88.

Kongl. Maj:t wil i näder hafwa samtyckt / til samte vlige Allmogens underdånde begärän / at de på deras allmänne Besvär utfallande nödige Resolutioner, så väl som alle andre på denne Riksdagen utgående Förordningar och Resolutioner, dem så tilsäckelige exemplar må tildelas / at hwart Hårad och Sochnekyrkia / kunde deraf ett bekomma ; och hafwer fördensfull derom lätit soga nödig anstalt.

89.

Asem Kongl. Maj:t ingen ting högre om hiertat år / än at hwart och en af des trogne undersåtare / må nituta Lag / Rätt och Förordningar wärckeligen til godo / och ingen hwem det ock warå må / något mehn förfäng eller intrång der emot tilfogas ; Så wil Kongl. Maj:t hårfmedelst / samtelige des trogne undersåtare af Allmogen / i näder på det krafftigaste hafwa försäkrade / at de wid dessे dem nödigt gifne Resolutioner, i alla derlar skola skyddade / hägnade och handhasde blifwa / så at hwem som sig understår / at giöra Allmogen deremot något mehn eller förfäng / den samma skul efter Lag och Förordne

Görordningar / samt omständigheterne affrassas blifwa.
 Williandes Kongl. Maj:t härigenom alla Collegier,
 Landshöfdingar / Domare och Executorer i näder hafwa
 väminnt och strängeligen anbefalt / at öfver de af Kongl.
 Maj:t / Allmogen i näder gifne och intet förändrade Re-
 solutioner, en alswarsam och sträng hand hålla; Kongl.
 Maj:ts trogne undersåtare af Allmogen / derwid hägna
 och skydda; och emot alt intrång och mehn / en rättvis
 och skyndesam handräckning wederfaras låta. Kongl.
 Maj:t förblifwer samtelige des trogne undersåtare / af
 menige Allmogen / med all Kongl. Nåd och ynnest väl
 bewägen. Actum ut supra.

FRIEDRICH.

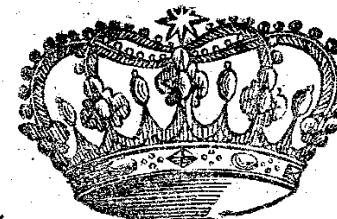

SWERIGES RIFLES STÄNDERS ZEWILLNING /

Zil en Allmånn
CONTRIBUTION,

För innewarande Åhr 1723. och de fölliande
 Åren in til nästa Riks-Dag.
 Giord i STOCKHOLM den 18. September

1723.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM / uti Kongl. Voltryckeriet uplagdt /

Hos JOH. HENR. WERNER,
 Directeur öfver alla Tryckerien i Riket. 1723.

Priset / för den köpande / är 5. åre Silfvermynt.